



СРЕДНО УЧИЛИЩЕ "ХРИСТО БОТЕВ" С. ГАБАРЕ

общ. Бяла Слатина , ул. "Тома Николов" №1
тел.: 09140 44 41; Директор: 0897 930 415; e-mail: su_gabare@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
ИНЖ. МАРИО НИКОЛОВ
ДИРЕКТОР СУ „ХРИСТО БОТЕВ“ С. ГАБАРЕ

Приет педагогически съвет с Протокол № 14./09.09.2021 г.

Утвърден със Заповед № 861/ 14.09.2021 г.

ПРОГРАМА

ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

за учебната 2021/2022 година

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. СЪЩНОСТ

- ✓ Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.
- ✓ Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.
- ✓ Екологично образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.
- ✓ Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

2. НАСОКИ

Учениците

- ✓ Да познават институциите и ценностите на демокрацията;
- ✓ Да се формират личности с позиция и способност да защитават своите права чрез различни дейности;
- ✓ Да изразяват гражданската си позиция;
- ✓ Да вземат решения за своето развитие;
- ✓ Да носят отговорност за решенията си.

3. РЕАЛИЗИРАНЕ

- ✓ чрез учебното съдържание по общообразователните учебни предмети;
- ✓ в часа на класа;
- ✓ в часовете по заместване от учители - неспециалисти;
- ✓ в извънкласни и извънучилищни форми на работа;
- ✓ чрез проекти и мултимедийни презентации, разработени от учители и ученици.

4. АКЦЕНТИ

- ✓ здравно образование;
- ✓ превенция на зависимостите/наркомания, алкохол, тютюнопушене/;
- ✓ сексуално образование и превенция на СПИН;
- ✓ екологично образование и възпитание;
- ✓ патриотично възпитание;
- ✓ военно обучение;
- ✓ превенция на насилието;
- ✓ справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
- ✓ защита при бедствия и аварии;
- ✓ превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
- ✓ безопасност на движението.

II. ЦЕЛ

Усвояване на социални знания и умения за отстояване на правата, изпълняване на задълженията и поемане на отговорности като членове на обществото.

III. ЗАДАЧИ

1. Изграждане на култура на поведение в ученическата общност и готовност за участие в общоучилищния живот.
2. Изграждане на здравна и екологична култура.
3. Свободен и самостоятелен избор на професионален път на развитие и реализация.
4. Изграждане на национално самочувствие и отговорност у учениците, възпитание на инициативност и подготовка за пълноценен живот.
5. Противодействие на агресивността, насилието и настъплението на секти.

IV. ДЕЙНОСТИ И МЕРОПРИЯТИЯ

A) Възпитаване на дисциплинираност и гражданско поведение чрез:

1. Учебната, извънкласната и извънучилищната дейност.

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

2. Спазване на правилника за дейността на училището.

Срок: през учебната година

Отг.: Директор, ЗДУД

Кл. ръководители

3. Спазване на правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

Срок: през учебната година

Отг.: Директор

4. Провеждане на часа на класа на базата на рамковия план за провеждане на часа на класа с участие и на учениците съгласно Наредба №13.

	КЛАС											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Толерантност и интеркултурен диалог	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1
Финансова и правна грамотност, вкл. и „Моето първо работно място“								2	2	2	2	12
Военно обучение и защита на родината									5	5		
Безопасност и движение по пътищата	9	6	6	6	5	5	5	4	4	4	1	1
Защитата на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	3	3
Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Кариерно ориентиране				1			1			1		
Превенция и противодействие на корупцията				1	1	1	1		1	1	4	0
ОБЩО	20	17	17	19	22	22	23	22	28	29	21	27

Срок: през учебната година
Отг.: Класни ръководители

Б) Възпитаване на национално самочувствие и продължаване на националните традиции.

1. Честване на всички национални и училищни празници.

Срок: през учебната година
Отг.: Класни ръководители

2. Запознаване и спазване на задължителните символи на Р.България и българското училище (национално и училищно знаме, държавен химн, герб, език, конституция и др.)

Срок: през учебната година
Отг.: Класни ръководители

3. Изграждане на система за сътрудничество на родители, училищно настоятелство, културни институции, фирми, организации и др., имащи отношение към възпитанието на младите хора.

Срок: през учебната година
Отг.: Класни ръководители

В) Здравно образование и екологично възпитание на учениците

1. Провеждане на здравни беседи на учениците

Срок: през учебната година
Отг.: Класни ръководители,
Медицинско лице

2. Разглеждане на здравни теми в часа на класа - сексуална култура, наркомания, алкохолизъм, здравословен начин на живот и др.

Срок: през учебната година
Отг.: Класни ръководители

3. Мероприятия за озеленяване интериора на училището и училищните дворни площи.
-

Срок: месец април 2022 г.
Отг.: Класни ръководители

4. Мероприятия за почистване на училищните площи и района около училището

Срок: 24 - 28 април 2022 г.
Отг.: Класни ръководители

5. Отбелязване на Деня на Земята.

Срок: 22.04.2022 г.
Отг.: Класни ръководители

6. Отбелязване на международния ден за опазване на околната среда.

Срок: 06.06.2022 г.
Отг.: Класни ръководители

Г) Възпитаване в интеркултурна среда.

1. Провеждане на беседи, свързани със създаване на климат за сътрудничество на етническите и културните групи в класа в часа на класа.

Срок: през учебната година
Отг.: Класни ръководители

2. Създаване на мултикултурни общности (състави, отбори, екипи), за да се подобрят междугруповите отношения.

Срок: през учебната година
Отг.: Класни ръководители,
учители

3. Организиране на изложби, посветени на обичаите и традициите на различните етноси.

Срок: май 2022 г.
Отг.: Анета Недялкова,
Мариола Йосифова

4. За усвояване на българския книжовен език от учениците, за които българският език не е майчин, се организира допълнително обучение по български език чрез включването им в групи по проект „Подкрепа за успех” с цел подпомагане на образователното им приобщаване.

Срок: септември 2021- юни 2022 г.

Отг.:учители в начален етап,
учители по БЕЛ
и учители по Математика

Д) Развиване на физическата дееспособност на учениците

1. Изготвяне на ученически спортен календар на училището.

Срок: 15.09.2021 г.

Отг.: Учители по ФВС

2. Провеждане на спортни празници и турнири.

Срок: през учебната година

Отг.: Учители по ФВС

V. ПРИМЕРНИ ТЕМИ ЗА ЧАСА НА КЛАСА ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБАЗОВАНИЕ ЗА ОТДЕЛНИТЕ ЕТАПИ

<i>ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ</i>	<i>ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ</i>
Здравето като ценност и качество на живота	Медиите и глобалната мрежа в обществения живот
Изкуството да сме здрави	Самовъзпитание на волята”Изгради се сам”
Режим на хранене	Задачите и отговорността на семейството, училището и обществеността за формиране на култура на поведението на младото поколение
Здравословна храна	Опознайте себе си
И кафето, и чайт могат да бъдат вредни	Съветвайте се с добри приятели
Хранителни разстройства - анорексия, булимия, преяждане	Опасностите, които ни дебнат днес
Храната- приятел или враг	Правете това, което позволяват възможностите ви

Наркотиците-илузия, страдание, престъпност	Не бъдете егоисти
Промени в моето тяло	Научете се да се владеете
Интимност и интимни отношения	Правете това, което позволяват възможностите ви
Болести, предавани по полов път	Етническа, религиозна и езикова принадлежност
ХИВ и СПИН-какво да правя?	Пристрастяване към хазартни игри, интернет
Методи на контрацепция	Не на агресията и насилието
Не на тютюнопушенето	Бедствия, аварии инциденти
Вредата от алкохола	Не бъдете егоисти
Психично здраве	Научете се да се владеете
Личната хигиена	Свободното време и хоби
Пубертет – как да подготвим децата?	Борете се против скуката, мързела, безделието
Физиологични промени	Стремете се да прощавате
Хигиена на половата система Психично здраве	Обличайте се с вкус
Хомосексуализъм и сексуално поведение	Методи на сектите и травми нанесени от тях
Спортувайте преди всичко за здраве	Как да разпознаем сектата
ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ	ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ
Човешкото всекидневие - източници на замърсяване	Културни идентичности
Видове отпадъци-битови, производствени, строителни и др.	Културна осъзнатост
Видове замърсявания на околната среда - последици	Толерантност
Правила за съхранение и работа с опасни вещества и смеси	Културни различия
Водата - природен ресурс	Интеркултурни отношения
Водата –основен фактор за живот	Конфликти в мултикултурна среда
Биологично разнообразие - намаляване и изчезване на определени видове	Да приемем различията до нас, защото и ние сме различни от него
Биологично разнообразие - браконьерство	Аз и другите
Категории защитени територии	Светът на младите
Общество и околна среда	Проблеми с приятелите
Енергия и климат	Общуване с връстниците
Енергоспестяващи източници	Моята личност и моят свят
Екологични проблеми – природни бедствия	Сътрудничество между различните култури
Разделно събиране на отпадъци .Рециклиране	

VI. ПРИМЕРНИ ТЕМИ В ЧАСОВЕТЕ ПО ЗАМЕСТВАНЕ ОТ УЧИТЕЛИ НЕСПЕЦИАЛИСТИ ПО СЪОТВЕТНИЯ ПРЕДМЕТ ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБАЗОВАНИЕ ЗА ОТДЕЛНИТЕ ЕТАПИ

Теми по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование:

Здравно образование:

1. Здравето като ценност и качество на живота
 2. Изкуството да сме здрави
 3. Храни се разумно
 - 3.1. „Режим на хранене”
 - 3.2. „Здравословна храна”
 - 3.3. „Хранителни разстройства-анорексия, булемия, преяждане”.
 4. Храната- приятел или враг
 5. Промени в моето тяло
 - 5.1. промени, свързани с пубертета
 6. Интимност и интимни отношения
 7. Болести предавани по полов път
 8. ХИВ и СПИН-какво да правя?

 9. Методи на контрацепция
 10. Наркотиците-илюзия, страдание, престъпност
 11. Не на тютюнопушенето
 12. Вредата от алкохола
 13. Психично здраве
 14. Личната хигиена
 15. Пубертет – как да подготвим децата?
 16. Физиологични промени
 17. Хигиена на половата система
 18. Хомосексуализъм и сексуално поведение
 19. Насилието в училище
 20. Домашно насилие
 21. Начини да се защитим
-

Гражданско образование:

1. Медиите и глобалната мрежа в обществения живот.
 2. Права на детето-документи, институции, организации, които ги гарантират
 3. Етническа, религиозна и езикова принадлежност
 4. Пристрастяване към хазартни игри, интернет
 5. Не на агресията и насилието
 6. Действия при бедствия, аварии и катастрофи
 7. Отговорност и самостоятелност
 8. Етикеция, култура на поведение на обществено място
 9. Кавалерството днес
 10. Празници и ритуали
 11. Опасностите които ни дебнат днес
 12. Свободното време и хоби
 13. Суеверия
 14. Секти –
 - 14.1 „Методи на сектите и травми нанесени от тях”
 - 14.2 „ Как да разпознаем сектата”
 15. Малолетни, непълнолетни и пълнолетни- права и задължения.
 16. Държавно управление на РБългария
 17. Права на човека-избирателно право в РБългария
 18. Демократично общество
 19. Политика и власт
 20. Личностно развитие
 21. Конфликти в училище. Приятелски натиск
 22. Моите родители
 23. Семейна среда
 24. Какво е приятел?
 25. Видове приятелства
 26. Какво е любов? Как да я познаем?
-

27. Ценностна система. Видове ценности

28. Образователна система в България

Екологично образование:

1. Потребление и отпадъци

1.1. човешкото всекидневие-източници на замърсяване

1.2. видове отпадъци-битови, производствени, строителни и др.

2. Видове замърсявания на околната среда-последници

3. Правила за съхранение и работа с опасни вещества и смеси

4. Водата-

2.1. „Водата - природен ресурс”

2.2. „Водата –основен фактор за живот”

5. Биологично разнообразие

3.1. намаляване и изчезване на определени видове

3.2. браконьерство

6. Категории защитени територии

7. Общество и околна среда

8. Енергия и климат

9. Енергоспестяващи източници

10. Екологични проблеми – природни бедствия

11. Разделно събиране на отпадъци .Рециклиране.

Интеркултурно образование:

1. Културни идентичности

2. Културна осъзнатост

3. Толерантност

4. Културни различия

5. Интеркултурни отношения

6. Конфликти в мултикултурна среда

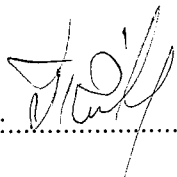
7. Да приемем различния до нас, защото и ние сме различни от него
8. Аз и другите
9. Светът на младите
10. Проблеми с приятелите
11. Общуване с връстниците
12. Идентичност
13. Моята личност и моят свят
14. Сътрудничество между различните култури

VII. Обяснителни бележки

1. Всяка тема от програмата може да бъде разгледана в 2 или 3 учебни часа със съответни подтеми.
 2. Учителят сам ще прецени темата подходяща за съответния клас като се има предвид възрастта на учениците и техния интерес към отделен проблем.. Например: темите- „ Храни се разумно”, „ Храната –приятел или враг” , „ Не на агресията и насилието” и др. са подходящи за всички ученици от I до VIII клас. Темите: „Болести предавани по полов път” , ХИВ и „СПИН-какво да правя?” , „Промени в моето тяло” са подходящи за учениците от VII и VIII клас.
 3. Обучението по учебната програма дава пълна свобода на заместващия учител да избере формите и методите на работа за подходящата тема.
 4. Да няма дублиране на теми от учебната програма за един и същи клас.
 5. Взетата тема се нанася в дневника от заместващия учител в съответния „свободен” за деня учебен час и се полага и подпис. Срещу учебния предмет се записва- гражданско образование или здравно образование.
 6. Обучението по учебната програма не предполага вписване на цифрови оценки. Оценката от участието на учениците е само качествена.
 7. Контрол по изпълнение на учебната програма ще се осъществява от директора на училището.
-

VIII. КОНТРОЛ

1. Контролът по провеждането на възпитателната работа се осъществява от директора на училището и заместник-директорите по учебната дейност.
2. На контрол подлежи цялостната възпитателна дейност, съгласно настоящата програма и плана за контролната дейност на директора и заместник-директорите по учебната дейност.
3. Резултатите от изпълнението на програмата се отчитат на заседание на педагогическия съвет.

Изготвил:.....


ЗДУД Павлина Маринова
